

A hozott tudás értékelésének módszerei a validációs eljárásban

Nahalka István

ELTE PPK Neveléstudományi Intézet

nahalkai@gmail.com

A projekt az Európai Unió támogatásával az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
UMT részleg | 06 40 638 638
efy@nfs.gov.hu • www.nfs.hu

EDUCATIO
Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.

A validáció, az értékelés pedagógiai háttere I.

A felsőoktatásban is megjelenik és fokozatosan számos pedagógiai kérdés megítélésében domináns szerepet kap a kompetenciafejlesztés.

- Ez igaz az értékelés folyamatára is – a követelmények teljesítésének értékelése egyre inkább a kompetenciák meglétének értékelésévé válik.
- Minél előrehaladottabb ez a folyamat, annál kínosabbá válik, hogy nincs világos képünk arról, mik is a kompetenciák.
- Három fő modell:
 - Az ismeretek kizárólagosságát hirdető elképzelés
 - A kompetenciákat (egyben a képességeket) az agyban elkülönült reprezentációkként értelmező, területáltalános jellegüket hangsúlyozó modell.
 - A deklaratív tudás jelentőségét kiemelő, a képességeket és a kompetenciákat nem tudásokként, hanem feladatok osztályaiként értelmező modell.

A projekt az Európai Unió támogatásával az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
UMT részleg 06 40 638 638
efy@nfsz.gov.hu • www.nfsz.hu

EDUCATIO
Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.

A validáció, az értékelés pedagógiai háttere II.

Az előzetes tudás értékelése

- Indokolt, hogy a hazai felsőoktatásban is fokozatosan egyre jelentősebb szerephez jussanak a tanulás korszerű, elsősorban konstruktivista megközelítései.
- A tudás nem egy „átadás-átvétel folyamatban” keletkezik, hanem konstrukciós folyamatok eredménye.
- Az előzetes tudás szerepe ebben a képben más, jelentősebb, mint a hagyományos elképzelések keretei között.
- Az előzetes tudásnak nem a megléte vagy nem megléte a fontos kérdés (mindig van), hanem a tartalma.

A projekt az Európai Unió támogatásával az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
UMT részvétel: 06 40 638 638
efy@efu.gov.hu • www.efu.hu

EDUCATIO
Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.

A validáció, az értékelés pedagógiai háttere III.

Az értékelési folyamatok validitásának problémája. Lehet-e az értékelés mérés?

- Mitől mérés a mérés? A matematikai, reprezentációs méréselmélet követelményeit kell kielégítenie.
- Ma az e követelménynek való megfelelés alapvetően problematikus.
- A komplex teljesítmények, vagyis a kompetenciák színvonalának, fejlettségének intervallumváltozók értékeivel való értékelése megvalósíthatatlan.
- A klasszikus tesztelmélet - modern tesztelméleti eljárások.
- A megoldás – legalábbis a validációs eljárásban – bizonyos tudáselemek meglétének vagy hiányának regisztrálása, vagyis nominális szintű változók értékeinek megállapítása.

A projekt az Európai Unió támogatásával az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
UMT előford. 06 40 638 638
efy@nfsz.gov.hu • www.nfsz.hu

EDUCATIO
Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.

A portfólió módszere

- A lényege: a validációs folyamatban a hallgató korábbi tanulmányaiban keletkezett tanulási folyamatait és annak eredményeit bemutató dokumentumoknak az értékelése.
- Jelentősége, előnyei:
 - sok információt tartalmaz,
 - megítélhetővé teszi, hogy a hallgató képes-e bizonyos feladatok megoldására, vagyis milyen kompetenciákkal rendelkezik,
 - nem függ más intézmények értékelési eljárásaitól,
 - nem teszi szükségessé, hogy a hallgató újból egy külön felkészülést igénylő értékelési eljárásban vegyen részt.
- Hátrányai:
 - az egyik leginkább munkaigényes validációs módszer,
 - nem minden esetben alkalmazható, csak akkor, ha van a hallgatónak megfelelő portfóliója.

A projekt az Európai Unió támogatásával az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
UMFT felhatal. ÖB 40 638 638
efy@nfu.gov.hu • www.nfu.hu

EDUCATIO
Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.

ePortfólió

- A lényege: portfólió, de IKT-eszközök felhasználásával.
- Az ePortfólió a „sima” (off-line) portfólióhoz képest a következő jellegzetességekkel rendelkezik:
 - megoszthatóság, hozzáférhetőség, ennek eredményeként a megtekintések, az anyagokra való hivatkozások statisztikai állhatnak rendelkezésre,
 - közösségi tevékenységek jelenhetnek meg az ePortfólióban,
 - az ePortfólió szabadabban, és felhasználóbarátabb módon kezelheti a szövegestől eltérő formátumokat,
 - könnyebben bővíthető a későbbi tanulmányok során.
- Hátránya: ugyanaz, mint a portfóliónak („macerás”, nem biztos, hogy van).

A projekt az Európai Unió támogatásával az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
UMT részleg 06 40 638 638
efy@efk.gov.hu • www.efk.hu

EDUCATIO
Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.

Mérési módszerek

- Lényege: a mérés lehetőségének elfogadása (paradigmaválasztás), és a klasszikusan kialakult mérésmetodikai eljárások alkalmazása.
- Előnyei:
 - az objektivitás ígérete,
 - jól összehasonlítható, „éles” döntéseket lehetővé tevő eredmények,
 - az eredmények komplex statisztikai módszerekkel való kezelhetősége,
 - jól algoritmizált eljárásrendszer,
 - ma már on-line módon is elvégezhető.
- Hátrányok:
 - az elméleti megalapozottság terén felvethető kétségek,
 - a leginkább hozzáértést igénylő módszer (pl. a modern tesztelméleti eszközök felhasználása).
 - külön, a hallgató aktív részvételét is igénylő eljárás.

A projekt az Európai Unió támogatásával az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
UMT részvétel: 06 40 638 638
efy@efk.gov.hu • www.nfu.hu

EDUCATIO
Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.

Tematikák, programok, valamint a hallgató tételes eredményeinek értékelése

- Lényege: a hallgató validációs eljárásban érintett tudására vonatkozóan a korábbi tanulmányok során látogatott kurzusok tematikájának, valamint a hallgató tényleges tanulmányi eredményeinek összevetése az intézmény követelményeivel.
- Előnyei:
 - a leggyorsabb eljárás,
 - a legkisebb munkaráfordítást igényli.
- Hátrányai:
 - intézmények közötti különbségek,
 - sokféle bizonytalanság merül fel,
 - nem tesz lehetővé részletes informálódást, a kompetenciák fejlettségének értékelését nem teszi lehetővé.

A projekt az Európai Unió támogatásával az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
UMFT részvétel: 06 40 638 638
efy@nfu.gov.hu • www.nfu.hu

EDUCATIO
Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.

Összefoglalás

A validációs eljárásban alkalmazható módszerek terén jelentős mértékű fejlesztésre van lehetőség a magyar felsőoktatásban, azonban maga a pedagógiai értékelés küzd olyan általános problémákkal, amelyek miatt gondos, nagyon körültekintő munkára és elsősorban – ha lehetséges – több módszer párhuzamos alkalmazására van szükség.

A projekt az Európai Unió támogatásával az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
UMT részvétel: 06 40 638 638
efy@nfu.gov.hu • www.nfu.hu

EDUCATIO
Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.

